

Başvuru Numarası : 2024/939
Toplantı Tarihi/Sayısı : 12.12.2024/53
Karar Numarası : 2024/1271
Başvuran : E.E.
Başvuran Vekili : Av. E.T.
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın hakkında alınan meslekten ihraç kararının iptal edilerek memuriyete kabul edilmesi talebine ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran E.E. adına Vekil E.T. tarafından yapılan başvuruda başvuran vekili, müvekkilinin Hazine ve Maliye Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu Kararı ile meslekten ihraç edildiğini ancak Mahkeme tarafından idari işlemin konusunu oluşturan irtikap suçunun oluşmadığının tespit edildiğini, ihraç kararının yasal dayanağını oluşturan irtikap suçunun işlenmediği tespit edildiğinden söz konusu ihraç kararının hukuka aykırı olduğunu; müvekkilinin adli sicil kaydında suç işlediğine dair herhangi bir kayıt olmamasına rağmen suçlu muamelesine maruz kaldığını iddia etmekte ve müvekkilinin tekrar Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde başmüfettiş olarak memuriyete kabul edilmesini ve mağduriyetinin giderilmesi adına gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

4. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

"(1) Kurumun görevleri şunlardır: ... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek araştırmak karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ..."

5. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(8) 9'uncu maddenin birinci fıkrasının (i) bendi kapsamında yapılan başvurular hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

(...)"

6. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön inceleme yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, ... yönlerinden incelenir. (...)"

7. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı, insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

9. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

10. 17/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Disiplin cezalarının çeşitleri ile

ceza uygulanacak fiil ve haller" başlıklı 125'inci maddesinde "Devlet memurlarına verilecek disiplin cezaları ile her bir disiplin cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır: ... E - Devlet memurluğundan çıkarma: Bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarmaktır. Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır: ... g) Memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak, ..." düzenlemesi yapılmıştır.

11. Başvuru, başvuranın irtikap suçu işlediği iddiasıyla hakkında dava açıldığı, irtikap eyleminden dolayı Hazine ve Maliye Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu Kararı ile meslekten ihraç edildiği, başvuranın irtikap suçu işlediği iddiasıyla açılan davanın düşmesi yönünde karar alındığı iddiasına ve meslekten ihraç edilmesine gerekçe olarak gösterilen suçu işlemediğinin ortaya çıkması üzerine memurluktan çıkarma kararının iptal edilmesi ve tekrar Hazine ve Maliye Bakanlığı başmüfettişi olarak memuriyete kabul edilmesi talebine ilişkindir.

12. Başvuru dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden; Hazine ve Maliye Bakanlığı Vergi Denetim Kurulu Ankara Büyük Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığı tarafından 19/8/2015 tarihinde düzenlenen Disiplin Soruşturması Raporu'nun sonuç kısmında "Samsun Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturma kapsamında icbar suretiyle irtikap suçunu işlediği iddiasıyla Samsun 2. Ağır Ceza Mahkemesinde yargılaması devam eden vergi müfettişi E.E.'nin; inceleme kapsamında temin ettiği bilgiler neticesinde E.B. ile usulüne uygun bir görevlendirmesi olmadığı halde vergilendirmeye yönelik görüşme yapması, bu görüşme kapsamında incelemenin kapatılması için 15.000 Türk Lirası talep etmesi, sağlayacağı menfaat karşılığında E.B. adına 2013 yılında satmış olduğu dairelerin bedellerinin düşük olmasının nedenini açıklayan bir dilekçe hazırlaması ve E.B.'den 15.000 Türk Lirası para alması fiilleri ile ilgili olarak 657 sayılı Kanun'un 125/e/g bentleri gereğince devlet memurluğundan çıkarma cezası ile cezalandırılmasının gerektiği kanaatine varılmıştır." ifadelerinin yer aldığı görülmektedir.

13. Hazine ve Maliye Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu Başkanlığının 27/1/2016 tarihli kararı ile E.E.'nin işlediği fiil, memuriyet sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici olarak nitelendirildiğinden 657 sayılı Kanun uyarınca "devlet memurluğundan çıkarma" cezası ile cezalandırılmasına ilişkin önerinin kabul edilmesi ve kararın tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde idari yargı yoluna başvurabileceği yönünde karar alındığı anlaşılmıştır.

14. Samsun 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından alınan 8/3/2022 tarihli karar ile "Yapılan yargılamada Yargıtay 5. Ceza Dairesinin 20/10/2021 tarihli bozma kararı doğrultusunda her ne kadar sanık hakkında irtikap davasından kamu davası açıldığı ve yargılandığı görülmüş olsa da sanığa atılan suçun basit dolandırıcılığa teşebbüs suçunu oluşturduğu, dosya kapsamında uzlaştırma işlemlerinin gerçekleştirildiği, tarafların uzlaştığının anlaşıldığı ve bu sebeplerle "davanın düşmesi" yönünde karar alındığı anlaşılmıştır.

15. Başvuranın iddia ve talepleri yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde; başvuranın meslekten ihraç edilme kararının iptal edilmesi ve memuriyete kabul edilmesi talebinin Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesine göre Kurumun görev alanına girmediği, başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

12/12/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye